

Άρθρο Α	
Μέσο Ενημέρωσης	
Τίτλος/ Ημερομηνία	
Όνομα δημοσιογράφου	
Θέμα	
Λέξεις-κλειδιά	
Κύρια θέματα που παρουσιάζονται	
Κύριες θέσεις και επιχειρήματα	
Άρθρο Β	
Μέσο Ενημέρωσης	
Τίτλος/ Ημερομηνία	
Όνομα δημοσιογράφου	
Θέμα	
Λέξεις-κλειδιά	
Κύρια θέματα που παρουσιάζονται	
Κύριες θέσεις και επιχειρήματα	
Άρθρο Γ	
Μέσο Ενημέρωσης	
Τίτλος/ Ημερομηνία	
Όνομα δημοσιογράφου	
Θέμα	
Λέξεις-κλειδιά	
Κύρια θέματα που παρουσιάζονται	
Κύριες θέσεις και επιχειρήματα	

ΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ

ΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΙ
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ ΠΟΛΛΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

ΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ

ΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ ΠΟΛΛΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Σπίτι στο Γαλαξίδι, φαίνονται τα καλάνια (τσιγκινες υδροροές) για τη συλλογή & μεταφορά του βρόχινου νερού
© Π.Κοτσάμπαση/ Ανακαλύπτοντας τη Φωκίδα, ΚΠΕ Άμφισσας

A. Νερό με βακτηρίδια πίνουν πέντε ακριτικά νησιά (Έθνος, 8/10/2009)

Οι πεπαλαιωμένες δεξαμενές, στις οποίες συγκεντρώνεται το πόσιμο νερό, ευθύνονται για την ανάπτυξη μικροοργανισμών, υποστηρίζει το Ινστιτούτο Έρευνας Αρχιπέλαγος σε έρευνα στα νησιά: Φούρνοι, Αγαθονήσι, Άγιος Μηνάς, Άρκοι και Μαράθι. Από τη δειγματοληψία προέκυψε ότι το πόσιμο νερό και στα πέντε νησιά περιέχει ποσότητες βακτηρίων E. Coli, αρκετά μεγαλύτερες από τα επιτρεπόμενα όρια. Ο διευθυντής του Ινστιτούτου, Θεόδωρος Τσιμπίδης, επισημαίνει ότι το πρόβλημα οφείλεται αποκλειστικά στις δεξαμενές στις οποίες συγκεντρώνεται το πόσιμο νερό. «Οι τσιμεντένιες και μεταλλικές δεξαμενές που χρησιμοποιούνται εδώ και δεκαετίες δεν μπορούν να κρατήσουν το νερό στη θερμοκρασία που χρειάζεται για να μην αναπτυχθούν βλαβεροί μικροοργανισμοί. Ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες οι δεξαμενές είναι συνεχώς εκτεθειμένες στον ήλιο σε πολύ υψηλές θερμοκρασίες (πάνω από 28°C) και είναι επόμενο να αναπτυχθούν μικροοργανισμοί. Επίσης, λόγω της έλλειψης καλού συγκοινωνιακού δικτύου, οι κάτοικοι πίνουν εμφιαλωμένο νερό, το οποίο μπορεί να είναι και αυτό ακατάλληλο για την υγεία τους. Τα μπουκάλια βρίσκονται για μεγάλο χρονικό διάστημα είτε σε αποθήκες, είτε στα γκαράζ των πλοίων με θερμοκρασία πιθανά πάνω από το όριο των 18°C. Χρειάζεται λοιπόν να τοποθετηθούν δεξαμενές οι οποίες θα είναι κατασκευασμένες με εγκεκριμένα υλικά, και χωρίς να παραμένουν εκτεθειμένες στον ήλιο. Θα πρέπει ίσως να σκεφτούμε τον τρόπο με τον οποίο οι Ιταλοί έφτιαξαν στα Δωδεκάνησα ένα σύστημα ύδρευσης που είναι καλό ακόμα και μέχρι σήμερα», καταλήγει.

B. Έτσι θα ξεδιψάσουν τα νησιά μας (Ελευθεροτυπία, 10/07/08)

Το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης προτείνει ως μέτρα και προσεγγίσεις για την αειφορική διαχείριση των υδατικών πόρων στα νησιά τα εξής:

1. Ο φυσικός και τεχνικός εμπλουτισμός των υπόγειων υδροφορέων με την κατασκευή μικρών φραγμάτων ή/και λιμνοδεξαμενών, εφόσον το επιτρέπουν οι γεωλογικές συνθήκες. Επίσης, ο εμπλουτισμός με τη χρήση νερού από βιολογικό καθαρισμό λυμάτων, με μονάδες συλλογής βρόχινου νερού (κυρίως, με υπόγεια αποθήκευση για τη μείωση της φυσικής εξάτμισης). Ας αναφερθεί το παράδειγμα της Μυκόνου μέσα από τα λόγια του δημάρχου του νησιού Χρήστου Βερώνη: «Η Μύκονος είναι ξερνήσι. Ωστόσο, με τα δύο φράγματα στο Μαράθι, χωρητικότητας 3.000.000 κ.μ. και 1.000.000 κ.μ. νερού, λύσαμε σε σημαντικό βαθμό το πρόβλημα ύδρευσης. Ταυτόχρονα, με τα δύο διυλιστήρια που εγκαταστήσαμε, έχουμε από το ένα φράγμα 6.000 κ.μ. πόσιμο νερό και από το άλλο 2.000 κ.μ.».

2. Η αξιοποίηση των φυσικών υφάλμυρων νερών (υπόγειων υδροφορέων). Π.χ. στη Φολέγανδρο, έχουν εντοπισθεί μεγάλες ποσότητες υπόγειου υφάλμυρου νερού του οποίου η ποιότητα μέχρι τα αποδεκτά για διάφορες χρήσεις όρια, μπορεί να βελτιωθεί μέσα από τεχνικές μεθοδολογίες που προσομοιάζουν με την κλασική αφαλάτωση, αλλά υπερέρχουν περιβαλλοντικά και ως προς το κόστος της παραγωγικής διαδικασίας. Έτσι, π.χ. μπορεί να γίνεται χρήση διπλών δικτύων με δύο ποιοτήτες νερού: υψηλής ποιότητας πόσιμο και υφάλμυρο.

3. Οι υδρογεωτρήσεις πρέπει να χωροθετούνται και να υπόκεινται σε σχετικές άδειες και σαφείς και ελέγξιμους κανόνες διαχείρισης.

ΣΤΟΧΟΙ

- * Να διαπιστώσετε τη σημασία που δίνεται από τον τύπο στα θέματα του νερού.
- * Να μελετήσετε κριτικά τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται τα θέματα στον τύπο.
- * Να καλλιεργήσετε δεξιότητες σχετικές με την επικοινωνία και επιχειρήματα.

4. Η αξιοποίηση των παραδοσιακών τεχνικών, όπως π.χ. η αποκατάσταση ή δημιουργία των αναβαθμιδών «ξερολιθιών», για τη συγκράτηση χώματος και νερού στα πρανή των βουνών και λόφων, πρέπει να εξαντλεί την εμβέλεια της (έχουν και ιδιαίτερη οικολογική αλλά και πολιτιστική αξία). Γνωστό παράδειγμα είναι το πρόγραμμα που εφάρμοσε με επιτυχία στο δήμο Απεράθου (Νάξος) ο Μανώλης Γλέζος.

5. Η διαδικασία της αφαλάτωσης, όταν αποτελεί μία εκ των ουκ άνευ ανάγκη θα πρέπει να χρησιμοποιεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, (π.χ. αιολική, ηλιακή, γεωθερμική, κ.ά) με βάση το στρατηγικό και τοπικό σχεδιασμό και τη μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Π.χ. στη Μήλο και την Κίμωλο γίνεται με γεωθερμική ενέργεια.

Γ. Πέντε πράγματα που μας διδάσκουν οι παραδοσιακοί οικισμοί (Οικο-Καθημερινής, 07/01/09)

1. Οικονομία υλικών. Οι παραδοσιακοί νησιώτικοι οικισμοί είχαν χτιστεί με «ντόπια» υλικά. Υλικά στα οποία οι τεχνίτες είχαν εύκολη πρόσβαση και ήταν σε αφθονία. Στις Κυκλάδες, π.χ., όπου δεν υπήρχε ξυλεία, την αντικαθιστούσαν με την πέτρα. Έτσι, εξοικονομούσαν χρήματα (η μεταφορά ξυλείας από άλλες περιοχές κόστιζε ακριβά), ενώ εκμεταλλεύονταν τα τοπικά υλικά.

2. Οικονομία εκφραστικών μέσων. Η σύγχρονη αρχιτεκτονική είναι επιδεικτική. Όσοι έχουν οικονομική άνεση, χτίζουν υπερμεγέθη σπίτια, προχωρώντας σε σπατάλες και κινούμενοι από μια επιδειξιμανία. Τότε συνέβαινε το αντίστροφο. Εκείνοι που είχαν χρήματα προσπαθούσαν να βρουν τον πιο άμεσο τρόπο να ικανοποιήσουν τις βασικές τους ανάγκες.

3. Σεβασμός στις κλιματικές συνθήκες. Εκείνα τα χρόνια, όλα τα σπίτια ήταν βιοκλιματικά! Οι άνθρωποι λειτουργούσαν με το ένστικτο. Ηξεραν ότι δεν έπρεπε να έχουν μεγάλα παράθυρα στο βορριά, παρά μόνο ένα φεγγιτάκι ώστε να δημιουργείται ρεύμα το καλοκαίρι. Τα μικρά παράθυρα, επιπλέον, βοηθούν να διατηρείται η ίδια θερμοκρασία. Οι μεγάλες τζαμαρίες, που είναι σήμερα στη μόδα, έχουν μεγάλες απώλειες θερμοκρασίας. Γι' αυτό και καταφεύγουμε στον κλιματισμό.

4. Προσαρμογή στο τοπίο. Ηξεραν πώς να «κωνεύουν» το κάθε κτίσμα στο τοπίο. Εκτός από σεβασμό στον τόπο τους, με αυτόν τον τρόπο έλυναν και πρακτικά ζητήματα. Εχοντας το κατώ μισοκωμένο στο έδαφος, διατηρούσαν χαμηλή τη θερμοκρασία στους αποθηκευτικούς χώρους, ενώ δεν χρειάζονταν κολόνες για τη στήριξη του κτιρίου.

5. Ανακύκλωση νερού. Εχοντας να αντιμετωπίσουν ένα μεγάλο πρόβλημα στην προμήθεια νερού, ιδιαίτερα τους στεγνούς μήνες, έπρεπε να βρουν τρόπο να αποθηκεύουν το βρόχινο νερό. Έφτιαχναν λοιπόν δεξαμενές είτε στις αυλές είτε στις στέγες, ώστε να μη χάνεται σταγόνα και να καλύπτονται έτσι οι ανάγκες για την καθαριότητα.

Σκεύη & Υλικά

- χαρτιά
- μολύβια
- εφημερίδες
- φωτογραφική μηχανή

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Επιλέξτε ένα μέσο ενημέρωσης, π.χ. μια εφημερίδα (έντυπη ή web έκδοση), ένα τηλεοπτικό κανάλι, ένα ραδιοφωνικό σταθμό, ένα blog ειδήσεων κ.λπ. και παρακολουθήστε το για ένα χρονικό διάστημα π.χ. τη μισή σχολική χρονιά. Ο στόχος σας είναι να διαπιστώσετε πόσο συχνά παρουσιάζονται τα θέματα του νερού (διαχείριση, διαθεσιμότητα, κ.λπ.) και με ποιο τρόπο. Μπορείτε να δουλέψετε σε ομάδες ώστε κάθε ομάδα να παρακολουθήσει διαφορετικό μέσο.

2) Για κάθε σχετική είδηση/άρθρο που καταγράφετε θα πρέπει να σημειώνετε:

- Τίτλο - Θέμα
- Ημερομηνία
- Όνομα του συντάκτη - δημοσιογράφου
- Λέξεις-κλειδιά που σχετίζονται με το θέμα
- Κύρια θέματα που παρουσιάζονται (σε 2-3 γραμμές)
- Κύριες θέσεις και επιχειρήματα.

3) Αν είναι δυνατόν να δισταυρώσετε πληροφορίες από διαφορετικές πηγές για το ίδιο θέμα.

4) Προωθούνται τα θέματα του νερού στα μέσα ενημέρωσης; Θεωρείτε ότι τα θέματα του νερού είναι «ελκυστικά» για το ευρύ κοινό;

5) Να ετοιμάσετε μια εφημερίδα που θα περιλαμβάνει δικά σας άρθρα και φωτογραφίες με θέμα τη διαχείριση του νερού και τη συλλογή βρόχινου νερού με σχετικά έργα στον τόπο σας – δεξαμενές, φράγματα, υδραγωγεία, στέρνες, κρήνες, κ.ά.

* ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

<http://www.ethnos.gr>
<http://www.enet.gr>
<http://www.kathimerini.gr>